

PATVIRTINTA
Vietos veiklos grupės
„Pakruojo rajono partnerystė“
valdybos 2011 m. kovo 3 d.
posėdžio protokolu Nr. V-4

SPECIALIOSIOS TAISYKLĖS PAREIŠKĖJAMS, TEIKIANTIEMS VIETOS PROJEKTŲ PARAIŠKAS PAGAL VIETOS PLĖTROS STRATEGIJOS „PAKRUOJO RAJONO 2007–2013 M. KAIMO PLĖTROS STRATEGIJA“ II PRIORITETO „KAIMO GYVYBINGUMO STIPRINIMAS, GYVENIMO KOKYBĖS GERINIMAS IR KRAŠTO SAVITUMO PUOSELĖJIMAS“ 2.3. PRIEMONĘ „KRAŠTO SAVITUMO PUOSELĖJIMAS IR PATRAUKLAUS ĮVAIZDŽIO FORMAVIMAS“

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Specialiosios taisyklės pareiškėjams (toliau – Taisyklės), teikiančioms vietos projektų paraiškas Vietos veiklos grupės „Pakruojo rajono partnerystė“ vietos plėtros strategijai (toliau – strategija) „Pakruojo rajono 2007–2013 m. kaimo plėtros strategija“ įgyvendinti pagal II prioriteto „Kaimo gyvybingumo stiprinimas, gyvenimo kokybės gerinimas ir krašto savitumo puoselėjimas“ 2.3. priemonę „Krašto savitumo puoselėjimas ir patrauklaus įvaizdžio formavimas“.

2. Šios Taisyklės parengtos vadovaujantis Vietos plėtros strategijų, įgyvendinamų pagal Lietuvos kaimo plėtros 2007–2013 metų programos krypties „LEADER metodo įgyvendinimas“ priemonę „Vietos plėtros strategijų įgyvendinimas“, administravimo taisyklėmis, patvirtintomis Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2008 m. spalio 28 d. įsakymu Nr. 3D-578 (Žin., 2008, Nr. 126-4817; 2009, Nr.114-4869; 2010, Nr. 49-2390; 2010, Nr. 145-7465) (toliau – VPS administravimo taisyklės), ir Bendrosiomis taisyklėmis pareiškėjams, teikiančioms vietos projektų paraiškas pagal vietos plėtros strategiją, patvirtintomis Vietos veiklos grupės „Pakruojo rajono partnerystė“ valdybos 2011 m. kovo 3 d. posėdžio protokolu Nr. V-4 (toliau – Bendrosios taisyklės).

II. SUTRUMPINIMAI IR SĄVOKOS

3. Taisyklėse vartojami sutrumpinimai ir sąvokos:

Agentūra – Nacionalinė mokėjimo agentūra prie Žemės ūkio ministerijos.

Agentūros KPŽPD – Agentūros Kaimo plėtros ir žuvininkystės programų departamentas.

Šiaulių TERPAS – Agentūros KPŽPD Šiaulių paramos administravimo skyrius.

ES – Europos Sąjunga.

EŽŪFKP – Europos žemės ūkio fondas kaimo plėtrai.

Programa – Lietuvos kaimo plėtros 2007–2013 metų programa.

Ministerija – Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija.

VVG – vietos veiklos grupė.

Bendrosios išlaidos – atlyginimas inžinieriams, architektams, konsultantams ir ekspertams, konsultuojantiems techniniais, technologiniais, ekonominiais ir organizaciniais projekto rengimo ir įgyvendinimo klausimais, kai tokios paslaugos nėra tęstinė ar periodinė veikla, susijusi su pareiškėjo įprastine veikla ir išlaidomis, taip pat statinio projekto rengimo (įskaitant ekspertizę, statinio statybos sklypo inžinerinių tinklų ir susisiekimo komunikacijų trasų inžinerinių, geodezinių, topografinių tyrinėjimų dokumentų) išlaidos, investicinio projekto parengimo ir konsultavimo projekto įgyvendinimo išlaidos, projekto techninio tyrimo, patentų ir licencijų, statybos leidimo įsigijimo išlaidos, intelektinė veikla.

Didžiausias įkainis – įkainis, nustatytas vadovaujantis Tinkamų finansuoti išlaidų pagal Lietuvos kaimo plėtros 2007–2013 metų programos priemonės didžiausiųjų įkainių nustatymo metodika, patvirtinta Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2007 m. liepos 11 d. įsakymu Nr. 3D-330 (Žin., 2007, Nr. 78-3158; 2008, Nr. 122-4638), pagal kurį apskaičiuojama didžiausia mokėtina paramos suma. Didžiausias įkainis nustatomas litais be pridėtinės vertės mokesčio.

Kaimo bendruomenė – kaimo vietovės gyventojai, susieti bendrais gyvenimo kaimynystėje poreikiais ir interesais. Kaimo bendruomenė, siekianti gauti finansinę paramą, turi Lietuvos Respublikos asociacijų įstatymo (Žin., 2004, Nr. 25-745) arba Lietuvos Respublikos viešųjų įstaigų įstatymo (Žin., 1996, Nr. 68-1633; 2004, Nr. 25-752) nustatyta tvarka įsteigti bendruomeninę organizaciją, kurios paskirtis – per iniciatyvas įgyvendinti viešuosius interesus, susijusius su gyvenimu kaimynystėje.

Kaimo vietovė – kaimas, miestelis ar miestas, kurio gyventojų skaičius neviršija šešių tūkstančių.

Lėšos vietos projektui įgyvendinti – pagal vietos projekto vykdymo sutartį vietos projektui įgyvendinti skiriamos lėšos iš paramos vietos plėtros strategijai įgyvendinti.

Neplaninė vietos projekto įgyvendinimo patikra vietoje – vietos plėtros strategijos vykdytojo nustatyta tvarka paskirtų atsakingų asmenų ir (arba) Agentūros atliekamas vietos projekto paraiškos, vietos projekto vykdytojo mokėjimo prašymo, vietos projekto įgyvendinimo ataskaitos duomenų ir dokumentų patikrinimas vietos projekto įgyvendinimo vietoje įtarus, kad pareiškėjo arba vietos projekto vykdytojo teikiama informacija yra netiksli, neišsami ar klaidinanti.

Parama vietos plėtros strategijai įgyvendinti (toliau – parama strategijai įgyvendinti) – EŽŪFKP ir bendrojo finansavimo lėšos iš Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto, skirtos vietos plėtros strategijai įgyvendinti.

Paramos vietos plėtros strategijai įgyvendinti sutartis (toliau – paramos strategijai įgyvendinti sutartis) – paramos strategijai, įgyvendinamai pagal Programos krypties „LEADER metodo įgyvendinimas“ priemonę „Vietos plėtros strategijų įgyvendinimas“, skyrimo sutartis.

Planinė vietos projekto įgyvendinimo patikra vietoje – vietos plėtros strategijos vykdytojo nustatyta tvarka paskirtų atsakingų asmenų ir (arba) Agentūros atliekamas vietos projekto paraiškos, vietos projekto vykdytojo mokėjimo prašymo, vietos projekto įgyvendinimo ataskaitos duomenų ir dokumentų patikrinimas vietos projekto įgyvendinimo vietoje.

Vietos plėtros strategija (toliau – strategija) – dokumentas, kuriame pateikta VVG teritorijos socialinės ir ekonominės situacijos ir gyventojų poreikių analizė, VVG misija, kaimo vietovių plėtros vizija, prioritetai, tikslai, jų įgyvendinimo priemonės, veiklos sritys ir rekomenduojami veiksmai naudojant vietovės išteklius, viešąją paramą ir telkiant VVG, kaimo bendruomenių ir kitų kaimo gyventojų pastangas.

Vietos plėtros strategijos įgyvendinimo laikotarpis (toliau – strategijos įgyvendinimo laikotarpis) – laikotarpis nuo paraiškos įgyvendinti strategiją užregistravimo Agentūroje dienos iki paskutinio mokėjimo prašymo pateikimo Agentūrai dienos, bet ne vėliau kaip iki 2015 m. rugpjūčio 31 d.

Vietos plėtros strategijos administravimo patikra vietoje (toliau – strategijos patikra vietoje) – Agentūros darbuotojų atliekamas fizinis ir administracinis vietos plėtros strategijos vykdytojo administravimo lėšų panaudojimo ir suderinamumo su Agentūrai pateiktais dokumentais patikrinimas strategijos įgyvendinimo vietoje.

Vietos plėtros strategijos vykdytojas (toliau – Strategijos vykdytojas) – VVG, kuri, pateikusi paraišką įgyvendinti strategiją, gauna arba yra gavusi paramą strategijai įgyvendinti.

Vietos projektas – pareiškėjo vietos veiklos grupei teikiama, strategiją atitinkanti vietos projekto paraiška, kurioje nurodomi planuojamos veiklos tikslai, uždaviniai ir pagrindžiamos jiems įgyvendinti reikalingos išlaidos.

Vietos projekto paraiška – vietos plėtros strategijos vykdytojo parengtas dokumentas, kurį turi užpildyti ir Strategijos vykdytojui pateikti pareiškėjas, siekiantis gauti lėšų vietos projektui įgyvendinti.

Vietos projekto vykdymo sutartis (3 priedas) – lėšų vietos projektui, įgyvendinamam pagal vietos plėtros strategiją, skyrimo trišalė sutartis, kuria nustatomos lėšų šiam projektui įgyvendinti išmokėjimo ir vietos projekto vykdymo sąlygos. Vietos projekto vykdymo sutarties šalys – Strategijos vykdytojas, vietos projekto vykdytojas ir Agentūra.

Vietos projekto vykdytojas – pareiškėjas, kuris, pateikęs vietos projekto paraišką, gauna arba yra gavęs lėšų vietos projektui įgyvendinti.

Vietos valdžios atstovas – VVG teritorijoje veikiančios savivaldybės tarybos deleguotas asmuo, VVG valdymo organe, turinčiame sprendimų priėmimo teisę, atstovaujantis jį delegavusios savivaldybės interesams.

Vietos veiklos grupė – ribotos civilinės atsakomybės viešasis juridinis asmuo, kurio valdymo organas, turintis sprendimų priėmimo teisę, atstovauja įvairių VVG teritorijos gyventojų interesams, t. y. ne mažiau kaip 50 proc. valdymo organo narių sudaro, socialinių ir kitų partnerių, taip pat jų asociacijų atstovai, iki 25 proc. – verslo atstovai ir iki 25 proc. – vietos valdžios atstovai.

Vietos veiklos grupės teritorija – kaimo vietovė, kurios gyventojų skaičius yra nuo 5 tūkst. iki 150 tūkst., įskaitant mažus miestelius, taip pat miestus, kurių gyventojų skaičius neviršija 6 tūkst. ir kurioje gyvenančių ir (arba) veikiančių asmenų interesams tenkinti įsteigta VVG.

4. Kitos šiose Taisyklėse vartojamos sąvokos suprantamos taip, kaip jas apibrėžia Programa, VPS administravimo taisyklės, III krypties priemonių įgyvendinimo taisyklės, Lietuvos kaimo plėtros 2007–2013 metų programos administravimo taisyklės, patvirtintos Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2007 m. balandžio 6 d. įsakymu Nr. 3D-153 (Žin., 2007, Nr. 41-1562; 2009, Nr. 21-834; 2010, Nr. 11-547) ir kiti teisės aktai.

III. INFORMACIJA APIE STRATEGIJĄ

5. Kviečiama teikti vietos projektų paraiškas pagal „Pakruojo rajono 2007–2013 m. kaimo plėtros strategija“ strategiją, kurios prioritetai, pagrindiniai tikslai ir uždaviniai, remiamos veiklos sritys yra šie:

5.1. II Prioritetas „Kaimo gyvybingumo stiprinimas, gyvenimo kokybės gerinimas ir krašto savitumo puoselėjimas“;

5.1.1. Prioriteto tikslas – gerinti rajono kaimo gyventojų gyvenimo kokybę ir užtikrinti rajono bendruomenės gyvybingą ir savitą raidą;

5.2. Priemonė „Krašto savitumo puoselėjimas ir patrauklaus įvaizdžio formavimas“. Priemonės tikslas – puoselėti krašto tradicijas, išsaugoti vietos tradicinių amatų profesinę patirtį ir formuoti patrauklų krašto įvaizdį;

5.2.1. pirmas uždavinys – skatinti bendruomenės puoselėti krašto savitumą;

5.2.2. antras uždavinys – formuoti patrauklaus krašto įvaizdį ir tapatumą;

5.3. remiamos veiklos sritys:

5.3.1. pirma sritis – projektai, atskleidžiantys ir puoselėjantys krašto savitumą;

5.3.2. antra sritis – patrauklų krašto įvaizdį formuojantys projektai.

6. Strategijos finansavimo šaltiniai yra šie: Europos žemės ūkio fondo kaimo plėtrai ir Lietuvos valstybės biudžeto lėšos.

IV. GALIMI PAREIŠKĖJAI IR PARTNERIAI

7. Pareiškėjas – juridinis asmuo, pateikęs vietos projekto paraišką pagal strategijoje numatytą priemonę, atitinkantis Taisyklių 9 ir 13 punktuose nustatytus reikalavimus:

7.1. pagal priemonės veiklos sritį „Projektai, atskleidžiantys ir puoselėjantys krašto savitumą“ – kaimo bendruomenė, kaimo vietovėje įsteigti ir (arba) joje veikiantys viešieji juridiniai asmenys, savivaldybė ir jos institucijos, pagal partnerystės sutartį su savivaldybe veikianti kaimo bendruomenė, jaunimo organizacijos, veikiančios rajone, moterų organizacijos, veikiančios rajone, įmonių su negalia organizacijos, veikiančios rajone, mokyklos ir kitos švietimo organizacijos, veikiančios rajone;

7.2. pagal priemonės veiklos sritį „Patrauklų krašto įvaizdį formuojantys projektai“ - kaimo bendruomenė, kaimo vietovėje įsteigti ir (arba) joje veikiantys viešieji juridiniai asmenys, savivaldybė ir jos institucijos, pagal partnerystės sutartį su savivaldybe veikianti kaimo bendruomenė, jaunimo organizacijos, veikiančios rajone, moterų organizacijos, veikiančios rajone, įmonių su negalia organizacijos, veikiančios rajone, mokyklos ir kitos švietimo organizacijos, veikiančios rajone.

8. Pareiškėjas – juridinis asmuo gali teikti ne pelno vietos projekto paraišką savarankiškai arba kartu su partneriu (-iais).

9. Pareiškėjas – savivaldybės administracija vienu metu savarankiškai gali įgyvendinti kelis vietos projektus ir būti partneriu kituose vietos projektuose.

10. Vietos projekto paraiškoje turi būti pagrįsta, kodėl įgyvendinant projektą būtinas partnerio (-ių) dalyvavimas, ir nurodytos partnerio (-ių) pasirinkimo priežastys.

11. Partneris (-ai) gali prisidėti prie vietos projekto Taisyklių 31, 35–36 punktuose nustatytais būdais ir tvarka.

12. Partneris, dalyvaujantis vietos projekto įgyvendinimo veikloje, tuo pačiu metu turi teisę teikti savarankišką paramos paraišką.

13. Pareiškėjui ir partneriui, jei vietos projektas įgyvendinamas kartu su partneriu, taikomi bent šie tinkamumo reikalavimai:

13.1. pareiškėjas ir partneris (-iai) vykdo su mokesčių mokėjimu susijusius įsipareigojimus ir, jei pareiškėjas ir (ar) partneris (-iai) yra registruotas (-i) draudėjas (-ai), su socialinio draudimo įnašų mokėjimu susijusius įsipareigojimus pagal Lietuvos Respublikos teisės aktus. Šis reikalavimas netaikomas įstaigoms, kurių veikla finansuojama iš valstybės ar savivaldybių biudžeto,

ir atskirais atvejais, jeigu Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka pareiškėjui yra atidėti mokesčių arba socialinio draudimo įmokų mokėjimo terminai;

13.2. pareiškėjas ir partneris yra registruotas Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka;

13.3. pareiškėjas ir partneris veikia VVG teritorijoje;

13.4. pareiškėjas užtikrina tinkamą vietos projekto finansavimo šaltinį (taikoma kai pareiškėjas prie vietos projekto įgyvendinimo numato prisidėti piniginiu įnašu). Skolintos lėšos grindžiamos su paramos paraiška pateikiant dokumentus, įrodančius paskolos suteikimo galimybę (atitiktis šiam kriterijui gali būti tikslinama paramos paraiškos vertinimo metu). Iki pirmojo mokėjimo prašymo pateikimo, jei projektas ar projekto dalis įgyvendinama skolintomis lėšomis, pareiškėjas turi pateikti paskolos sutartį arba raštu patvirtinti, kad projektą ar atitinkamą projekto dalį įgyvendins nuosavomis lėšomis. Agentūra ir Strategijos vykdytojas neatsako už kreditoriaus turimų lėšų patikimumą, realumą, prievolių vykdymą Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka bei už kreditoriaus ir paskolos gavėjo įsipareigojimų nevykdymą;

13.5. pareiškėjas tvarko buhalterinę apskaitą Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka;

13.6. pareiškėjas ir (arba) partneris (-iai) įsipareigoja, jei yra draudimo paslaugų galimybių, apdrausti ilgalaikį turtą, kuriam įsigyti ar sukurti bus panaudota parama, ne trumpesniai kaip 5 (penkerių) metų laikotarpiui nuo paramos sutarties pasirašymo: projekto įgyvendinimo laikotarpiui – didžiausiu turto atkuriamosios vertės draudimu nuo visų galimų rizikos atvejų, o įgyvendinus projektą – likutinei vertei, atsižvelgiant į atitinkamos rūšies turto naudojimo laiką ir taikomas turto nusidėvėjimo normas;

13.7. pareiškėjas ir partneris įsipareigoja, be rašytinio Strategijos vykdytojo ir Agentūros sutikimo, mažiausiai penkerius metus nuo vietos projekto vykdymo sutarties pasirašymo dienos nedaryti esminio projekte numatytos veiklos pakeitimo, kuris:

13.7.1. paveiktų jos pobūdį ir sąlygas arba suteiktų pernelyg didelį pranašumą privačiam ar viešajam juridiniam asmeniui;

13.7.2. įvyktų dėl paramos lėšomis įgyto turto nuosavybės pobūdžio pasikeitimo arba dėl gamybinės veiklos nutraukimo ar perkėlimo į kitą vietą.

14. Tarp pareiškėjo ir partnerio (-ių) turi būti sudaryta (-os) vietos projekto įgyvendinimo bendradarbiavimo sutartis (-ys), kurioje (-iose) numatomos pagrindinės geros bendradarbiavimo praktikos taisyklės (Taisyklių 4 priedas). Strategijos vykdytojas, atsižvelgdamas į strategijoje numatytas priemones, pagal kurią kviečiama teikti vietos projektus ir jų pobūdį, gali nustatyti papildomus reikalavimus pareiškėjui, partneriui (-iams) ir bendradarbiavimo sutarčiai.

V. NETINKAMI PAREIŠKĖJAI IR PARTNERIAI

15. Pareiškėjas ar partneris laikomas netinkamu paramai gauti, jeigu:

15.1. neatitinka šių Taisyklių 9 ir 13 punktų nuostatų;

15.2. pareiškėjas arba partneris vietos projekto paraiškoje, pridedamuose arba pagal paklausimą pateiktuose dokumentuose pateikė neteisingą informaciją;

15.3. yra priimtas galutinis sprendimas dėl pareiškėjo arba partnerio:

15.3.1. kitos sutarties dėl paramos skyrimo iš ES ir (arba) Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto lėšų pažeidimo;

15.3.2. paramos mokėjimo nutraukimo dėl padaryto pažeidimo;

15.3.3. įvykdytos nusikalstamos veikos ar administracinės teisės pažeidimo, susijusio (-ių) su parama;

15.4. pareiškėjas arba partneris, siekdamas palankaus sprendimo, bandė daryti įtaką Strategijos vykdytojui, vietos projekto vertinimą atliekantiems asmenims, vietos projektų atrankos komitetui, sprendimą dėl lėšų vietos projektui įgyvendinti skyrimo priimančiam Strategijos vykdytojo valdymo organui vietos projektų vertinimo, atrankos proceso metu, arba Agentūrai sprendimo skirti lėšas vietos projektui įgyvendinti tvirtinimo metu;

15.5. pareiškėjas arba partneris dėl subjektyvių priežasčių nevykdo ankstesniajame projekte užsibrėžtų tikslų ir priežiūros rodiklių (tokiu atveju pareiškėjas arba partneris netenka teisės kreiptis paramos pagal Programos investicines priemones ir pagal Programos krypties „LEADER metodo įgyvendinimas“ priemonę „Vietos plėtros strategijų įgyvendinimas“ atrinktas strategijas) iki tol, kol nebus pašalinti veiklos trūkumai;

15.6. pareiškėjui ir (arba) partneriui (-iams) yra iškelta byla dėl bankroto arba jis yra likviduojamas.

16. Pareiškėjas arba partneris neturi teisės gauti paramos pagal Programą ir strategiją:

16.1. vienerius metus nuo galutinio sprendimo priėmimo šių Taisyklių 15.3.1 ir 19.3.2 punktuose nurodytais atvejais;

16.2. dvejus metus nuo galutinio sprendimo priėmimo šių Taisyklių 15.3.3 punkte nurodytu atveju.

VI. VIETOS PROJEKTO TINKAMUMO REIKALAVIMAI

17. Vietos projekto, teikiamo Strategijos vykdytojui pagal II prioriteto 2.3. priemonę „Krašto savitumo puoselėjimas ir patrauklaus įvaizdžio formavimas“ taikomi bent šie vietos projekto tinkamumo reikalavimai:

17.1. vietos projektas atitinka strategijos, priemonės ir veiklos srities tikslus;

17.2. vietos projektas nepažeidžia ES horizontaliųjų sričių: darnaus vystymo, lygių galimybių, regioninės plėtros, informacinės visuomenės;

17.3. pagrįsta, kad bus užtikrintas vietos projekto tęstinumas;

17.4. pagrįsta, kad vietos projektas, be jam (įgyvendinti) skirtų lėšų, negalėtų būti įgyvendintas tokios pat apimties, per tokį pat laikotarpį ir tokios pat kokybės;

17.5. nekilnojamasis turtas, į kurį planuojama investuoti įgyvendinant vietos projektą, pareiškėjo ir (arba) partnerio valdomas teisėtais pagrindais šia tvarka:

17.5.1. nekilnojamasis turtas priklauso pareiškėjui ir (arba) partneriui nuosavybės teise arba yra pareiškėjo ir (arba) partnerio valdomas kitais teisėtais pagrindais 17.5.2–17.5.3 punktuose nustatyta tvarka;

17.5.2. valstybinė žemė, kitas valstybinis turtas, valdomas pareiškėjo ar partnerio patikėjimo teise ar kitais teisėtais pagrindais 17.5.3. punkte nustatyta tvarka;

17.5.3. jeigu planuojama investuoti į valstybei nuosavybės teise priklausančią nekilnojamąjį turtą – žemę, pareiškėjas su paraiška turi pateikti valstybinės žemės patikėtinio sprendimą leisti pareiškėjui įgyvendinti projektą, pažymą apie valstybinės žemės priskyrimą neprivatizuotinai žemei, planinę medžiagą, kurioje būtų pažymėta projekto įgyvendinimo teritorija, ir dokumentą, kurio pagrindu pareiškėjas naudoja valstybinės žemės sklypu. Dokumentas, kurio pagrindu pareiškėjas naudoja valstybinės žemės sklypu, gali būti nepateikiamas tik tuo atveju, jeigu įgyvendinant vietos projektą nenumatyta sukurti nekilnojamojo daikto valstybiniame žemės sklype. Valstybinės žemės patikėtinio sprendimas leisti pareiškėjui įgyvendinti vietos projektą pateikiamas tuo atveju, kai įgyvendinant vietos projektą nenumatyta sukurti nekilnojamojo daikto;

17.6. vietos projekto paraiškoje numatytos tinkamos finansuoti vietos projekto išlaidos nebuvo, nėra ir nebus finansuojamos iš kitų nacionalinių programų ir ES fondų;

17.7. vietos projektas nesusijęs su šiomis veiklos sritimis:

17.7.1. alkoholinių gėrimų gamyba;

17.7.2. tabako gaminių gamyba;

17.7.3. ginklų ir šaudmenų gamyba;

17.7.4. azartinių lošimų ir lažybų organizavimu;

17.7.5. didmenine ir mažmenine prekyba;

17.7.6. finansiniu tarpininkavimu, pagalbine finansinio tarpininkavimo veikla;

17.7.7. draudimo ir pensijų lėšų kaupimo veikla;

17.7.8. nekilnojamojo turto operacijomis;

17.7.9. teisinės veiklos organizavimu;

17.7.10. medžioklės, gaudymo spąstais, medžioklės patirties sklaida ir su tuo susijusiomis paslaugomis;

17.8. viešasis (ne pelno) vietos projektas – tai toks projektas, iš kurio vietos projekto vykdytojas nesiekia gauti pelno, arba gaunamas pelnas investuojamas į projekto veiklos plėtrą, tęstinumą, o tiesioginiai naudos gavėjai yra kaimo gyventojai (vietos projekto rezultatai prieinami kaimo gyventojams);

18. Vietos projekto įgyvendinimo laikotarpis ne ilgesnis kaip 24 mėnesiai nuo vietos projekto vykdymo sutarties įsigaliojimo. Vietos projekto įgyvendinimo terminas turi būti ne vėlesnis nei iki 2015 m. rugpjūčio 31 d.

19. Vietos projektas įgyvendinamas Strategijos vykdytojo teritorijoje, kaimo vietovėje, ir (arba) vietos projekto galutiniai naudos gavėjai – Strategijos vykdytojo teritorijos gyventojai (projektams, kurių įgyvendinimo vieta yra savivaldybių centras, parama neskiriama).

20. Vietos projekto paraiškoje prašoma paramos suma turi atitikti Taisyklių 29 ir 32 punktuose nustatytos didžiausios ir mažiausios galimos paramos sumos, vienam vietos projektui įgyvendinti, reikalavimus.

VII. TINKAMOS IR NETINKAMOS FINANSUOTI IŠLAIDOS IR JŲ NUSTATYMO TVARKA

21. Vietos projekto paraiškoje gali būti numatytos visos išlaidos, kurios yra tiesiogiai susijusios su vietos projekto įgyvendinimu, tačiau vietos projektui įgyvendinti gali būti finansuojamos tik tinkamos vietos projektui finansuoti išlaidos ir ne daugiau, nei leidžia lėšų vietos projektams įgyvendinti dydžio nustatymo tvarka, apibrėžta Taisyklių 29–33 punktuose.

22. Tinkamomis vietos projektui finansuoti išlaidomis pripažįstamos išlaidos:

22.1. būtinos vietos projektui įgyvendinti, pagrįstos vietos projekto paraiškoje ir numatytos vietos projekto vykdymo sutartyje;

22.2. prekių, paslaugų, darbų pirkimai atlikti vadovaujantis Bendrųjų taisyklių XII skyriaus nuostatomis;

22.3. patirtos įgyvendinant vietos projektą, vietos projekto įgyvendinimo laikotarpiu, kaip nustatyta šių Taisyklių 18 punkte, bet ne vėliau nei iki 2015 m. rugpjūčio 31 d., išskyrus bendrąsias išlaidas ir atvejį, nurodytą šių Taisyklių 33 punkte. Bendrosios išlaidos, kurios yra tiesiogiai susijusios su vietos projekto parengimu ir įgyvendinimu, gali būti patirtos ne anksčiau kaip prieš du metus iki paramos paraiškos pateikimo datos. Jeigu lėšos vietos projektui įgyvendinti neskiriamos arba vietos projekto vykdytojo pirkimai, susiję su bendrosiomis išlaidomis, atlikti nesilaikant Bendrųjų taisyklių XII skyriuje nustatytos tvarkos, bendrosios išlaidos nefinansuojamos. Visi su vietos projekto įgyvendinimu susiję išlaidų apmokėjimo įrodymo bei išlaidų pagrindimo įrodymo dokumentai turi būti išrašyti, mokėjimo prašymai Agentūrai pateikti laikotarpiu, kaip nustatyta Taisyklių 18 punkte.

23. Tinkamomis finansuoti vietos projektų, teikiamų Strategijos vykdytojui pagal II prioriteto 2.3. priemonę „Krašto savitumo puoselėjimas ir patrauklaus įvaizdžio formavimas“ išlaidomis gali būti pripažįstamos šias išlaidų kategorijas atitinkančios išlaidos:

23.1. naujos įrangos, įrenginių, įrankių, technikos, mechanizmų, baldų, kitos įrangos, kompiuterinės įrangos ir programų, kitos elektroninės, skaitmeninės technikos, kitų prekių, tiesiogiai susijusių su vietos projekto įgyvendinimu, įsigijimo;

23.2. darbų ir paslaugų, tiesiogiai susijusių su vietos projekte numatyta veikla ir investicijomis, pirkimo;

23.3. statybinių ir kitų medžiagų įsigijimo;

23.4. informavimo ir viešinimo priemonių, susijusių su įgyvendinamu vietos projektu, pirkimo;

23.5. Bendrosios išlaidos – atlyginimas inžinieriams, architektams, konsultantams ir ekspertams, konsultuojantiems techniniais, technologiniais, ekonominiais ir organizaciniais projekto rengimo ir įgyvendinimo klausimais, kai tokios paslaugos nėra tęstinė ar periodinė veikla, susijusi su pareiškėjo įprastine veikla ir išlaidomis. Finansuojama bendrųjų išlaidų dalis gali sudaryti ne daugiau kaip 15 proc. tinkamų finansuoti vietos projekto išlaidų. Ne daugiau kaip 10 proc. tinkamų finansuoti vietos projektui išlaidų gali būti skirta konsultuoti vietos projekto įgyvendinimo klausimais.

24. Pareiškėjas rengdamas vietos projekto sąmatą, išlaidas, atitinkančias vietos projektų tinkamų finansuoti išlaidų kategorijas, privalo aiškiai išvardyti pagal išlaidų kategorijas, o ne pateikti bendra suma.

25. Netinkamos finansuoti vietos projektų išlaidos yra:

25.1. vietos projekto išlaidos, neatitinkančios šių Taisyklių 21–24 ir 26–27 punktų nuostatų, Bendrųjų taisyklių pareiškėjams, vietos projekto vykdymo sutarties nuostatų;

25.2. trumpalaikis turtas, įgytas vietos projekto vykdytojo vietos projekto įgyvendinimo metu vietos projektui įgyvendinti skirtomis lėšomis, kurio vertė yra mažesnė nei vietos projekto vykdytojo numatyta minimali ilgalaikio turto vertė, ir kuris nepanaudojamas vietos projekto įgyvendinimo metu;

25.3. gyvūnai, vienmečiai augalai.

26. PVM, kurį vietos projekto vykdytojas (išskyrus vietos projektų vykdytojus, nurodytus šių Taisyklių 27 punkte) pagal Lietuvos Respublikos pridėtinės vertės mokesčio įstatymą (Žin., 2002, Nr. 35–1271) turi ar galėtų turėti galimybę įtraukti į PVM atskaitą (net jei tokio PVM vietos projekto vykdytojas į atskaitą neįtraukė), visais atvejais yra netinkamas finansuoti iš paramos lėšų.

27. Kai vietos projekto vykdytojas yra valstybės arba savivaldybės institucija ar įstaiga, arba kitas viešasis juridinis asmuo, vykdamas valstybės ar savivaldybių veiklą, kaip ji apibrėžta

Lietuvos Respublikos pridėtinės vertės mokesčio įstatymo 2 straipsnio 38 dalyje, PVM yra netinkamas finansuoti iš paramos lėšų. Tokiu atveju PVM nuo apmokestinamosios prekių ir (ar) paslaugų, už kurias mokama iš EŽŪFKP ir bendrojo finansavimo lėšų, vertės, kurio vietos projekto vykdytojas pagal Lietuvos Respublikos pridėtinės vertės mokesčio įstatymą neturi ar negalėtų turėti galimybės įtraukti į PVM atskaitą, yra apmokamas iš šiam tikslui skirtų Ministerijos bendrųjų valstybės biudžeto asignavimų.

VIII. LĖŠŲ VIETOS PROJEKTAMS ĮGYVENDINTI DYDŽIO NUSTATYMO TVARKA

28. Kvietimui teikti vietos projektų paraiškas pagal II prioriteto 2.3. priemonę „Krašto savitumo puoselėjimas ir patrauklaus įvaizdžio formavimas“ skiriama 182 000 Lt (*vienas šimtas aštuoniasdešimt du tūkstančiai litų*) lėšų.

29. Didžiausia lėšų vietos projektui, kuris teikiamas Strategijos vykdytojui pagal II prioriteto 2.3. priemonę „Krašto savitumo puoselėjimas ir patrauklaus įvaizdžio formavimas“ skiriama suma yra 100 000 Lt (*vienas šimtas tūkstančių litų*). Į šią sumą neįskaičiuojamas PVM, kuris finansuojamas pagal šių Taisyklių 27 punktą.

30. Didžiausia lėšų vietos projektui, kuris teikiamas pagal II prioriteto 2.3. priemonę „Krašto savitumo puoselėjimas ir patrauklaus įvaizdžio formavimas“ įgyvendinti lyginamoji dalis:

30.1. lėšos ne pelno projektui įgyvendinti gali sudaryti iki 80 proc. visų tinkamų finansuoti vietos projekto išlaidų.

31. Tinkamų finansuoti vietos projekto, kuris yra teikiamas Strategijos vykdytojui pagal II prioriteto 2.3. priemonę „Krašto savitumo puoselėjimas ir patrauklaus įvaizdžio formavimas“, išlaidų, kurių nepadengia lėšos vietos projektui įgyvendinti, dalį vietos projekto vykdytojas ir (arba) partneris privalo finansuoti:

31.2. piniginiu įnašu ir (arba) įnašu natūra (nemokamu savanorišku darbu), kai vietos projektas yra nesiekiantis pelno.

32. Mažiausia ne pelno vietos projekto vertė (neįskaitant PVM) pagal visas strategijoje numatytas priemones negali būti mažesnė nei 25 000 Lt, (išlyga taikoma viešiesiems (ne pelno) vietos projektams, kurių įgyvendinimas reglamentuojamas šių Taisyklių XII skyriuje).

33. Jei vietos projekto vykdytojas naudojasi kredito įstaigų išduotais kreditais vietos projektui, kuriam prašoma paramos, ir vietos projekto vykdytojui teikiama valstybės pagalba, kompensuojant dalį kredito įstaigai sumokėtų palūkanų ir (arba) dalį garantinio užmokesčio, didžiausia bendra paramos pagal šias Taisykles ir valstybės pagalbos lėšų suma ir intensyvumas vietos projektui ir jo tinkamomis išlaidomis finansuoti negali viršyti šiose Taisyklėse nustatytų dydžių. Tokiu atveju tinkamomis finansuoti išlaidomis laikomos šių Taisyklių reikalavimus

atitinkančios išlaidos, patirtos po prašymo kompensuoti dalį palūkanų ir (arba) dalį garantinio užmokesčio pateikimo dienos.

IX. ĮNAŠAS NATŪRA IR JO PRIPAŽINIMAS TINKAMU INDĖLIU VIETOS PROJEKTUI ĮGYVENDINTI

34. Pareiškėjas ir (arba) partneris (-iai), kai vietos projektas įgyvendinamas kartu su partneriu (-iais), įgyvendindamas arba prisidėdamas (-i) prie viešojo pobūdžio (ne pelno) projekto įgyvendinimo pagal II prioriteto 2.3. priemonę „Krašto savitumo puoselėjimas ir patrauklaus įvaizdžio formavimas“, gali prisidėti įnašu natūra.

35. Galimos įnašo natūra rūšys:

35.1. pareiškėjo įnašu natūra gali būti savanoriškas darbas;

35.2. partnerio (-ių) įnašo natūra gali būti savanoriškas darbas.

36. Įnašas natūra laikomas tinkamu nuosavu indėliu, kai tai yra:

36.1. nemokamas savanoriškas darbas, kurio vertė nustatyta atsižvelgiant į išdirbtą laiką ir valandinę atlygio vertę ir kuris atliktas vietos projekto įgyvendinimo laikotarpiu laikantis šių Taisyklių 37–40 punktuose nustatytų procedūrų. Nemokamas savanoriškas darbas reiškia, kad fizinis asmuo tam tikrą valandų skaičių skiria darbei, susijusiam su vietos projekto įgyvendinimu, ir tam sugaištas laikas yra prilyginamas tam tikrai piniginei vertei (nemokamo savanoriško darbo vidutinio valandinio atlygio vidutinė vertė nustatoma vadovaujantis Statistikos departamento prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės tyrimų duomenimis).

37. Įnašas natūra gali sudaryti iki 20 proc. visų tinkamų finansuoti vietos projekto išlaidų. Jeigu nemokamo savanoriško darbo laiko apskaitos lentelės duomenimis (nemokamo savanoriško darbo atveju) įnašas natūra sudaro daugiau kaip 20 proc. tinkamų finansuoti vietos projekto išlaidų, įnašu natūra (kaip tinkamu nuosavu indėliu) pripažįstama (įskaityta) iki 20 proc. visų tinkamų finansuoti vietos projekto išlaidų.

38. Likus ne mažiau kaip 5 (penkioms) darbo dienoms iki nemokamų savanoriškų darbų atlikimo pradžios (išskyrus darbus, susijusius su intelektine veikla), vietos projekto vykdytojas privalo raštu informuoti Strategijos vykdytoją apie tai, kokie darbai bus atliekami ir kada (nurodyti konkrečią dieną (-as), valandą (-as)), kurioje vietoje, kas juos atliks). Tuo atveju, jeigu nemokamas savanoriškas darbas yra susijęs su intelektine veikla, vietos projekto vykdytojas pateikia informaciją Strategijos vykdytojui apie darbų, susijusių su intelektine veikla, pobūdį, įvardija, kas šiuos darbus atliks ir koks bus šių darbų produktas. Strategijos vykdytojas atlieka nemokamų savanoriškų darbų atlikimo vietoje patikrą (netaikoma darbams, susijusiems su intelektine veikla).

39. Vietos projekto vykdytojas informaciją apie atliktą nemokamą savanorišką darbą turi fiksuoti nemokamo savanoriško darbo laiko apskaitos lentelėje (nemokamo savanoriško darbo laiko apskaitos lentelės forma pateikiama šių Taisyklių 5 priede).

40. Vietos projekto vykdytojas nemokamo savanoriško darbo laiko apskaitos lentelę turi išsiųsti arba įteikti Strategijos vykdytojui. Strategijos vykdytojas, gavęs nemokamo savanoriško darbo laiko apskaitos lentelę, turi nemokamą savanorišką darbą įvertinti ir priimti vieną iš šių Taisyklių 41 punkte nurodytų sprendimų dėl nemokamo savanoriško darbo pripažinimo tinkamu vietos projekto vykdytojo nuosavu indėliu ir raštu informuoti apie savo sprendimą vietos projekto vykdytoją ir Agentūrą.

41. Įvertinęs vietos projekto vykdytojo pateiktą nemokamo savanoriško darbo laiko apskaitos lentelę, Strategijos vykdytojas gali priimti vieną iš šių sprendimų:

41.1. pripažinti nemokamo savanoriško darbo laiko apskaitos lentelėje nurodytą vertę litais tinkamu vietos projekto vykdytojo nuosavu indėliu;

41.2. paprašyti vietos projekto vykdytojo pateikti papildomą informaciją per nustatytą terminą ir (arba) atlikti vietos projekto patikrą vietoje;

41.3. atmesti, išdėstydamas atmetimo motyvus. Strategijos vykdytojas gali nemokamo savanoriško darbo laiko apskaitos lentelėje nurodytos vertės litais nepripažinti tinkamu vietos projekto vykdytojo nuosavu indėliu tik tuo atveju, jeigu vietos projekto vykdytojas nesilaiko nustatytų reikalavimų nemokamam savanoriškam darbui. Strategijos vykdytojas per 10 darbo dienų nuo tokio sprendimo priėmimo dienos raštu informuoja vietos projekto vykdytoją, nuroydamas tokio sprendimo motyvus.

42. Agentūra vietos projekto vykdytojui negali išmokėti galutinės lėšų vietos projektui įgyvendinti sumos tol, kol Strategijos vykdytojas nepriima sprendimo dėl vietos projekto vykdytojo įnašo natūra pripažinimo tinkamu nuosavu indėliu. Strategijos vykdytojas, patikrinęs nemokamų savanoriškų darbų atlikimo faktą ir įsitikinęs, kad savanoriškas darbas atliktas taip, kaip numatyta vietos projekte, parengia dvi pažymas dėl vietos projekto vykdytojo įnašo natūra pripažinimo tinkamu nuosavu indėliu. Pažymos originalą saugo Strategijos vykdytojas, o kopiją saugo vietos projekto vykdytojas (vietos projekto vykdytojas pažymą, kad savanoriškas darbas atliktas taip, kaip numatyta vietos projekte, pateikia kartu su mokėjimo prašymu (6 priedas). Tinkamas finansuoti vietos projekto išlaidas Agentūra vietos projekto vykdytojui apmoka taip, kad, baigus įgyvendinti vietos projektą, vietos projekto vykdytojo įnašui natūra prilyginamos išlaidos nebūtų kompensuotos iš lėšų projektui įgyvendinti.

X. VIETOS PROJEKTO NAUDOS IR KOKYBĖS KRITERIJAI

43. Vietos projektų naudos ir kokybės vertinimas atliekamas vadovaujantis Bendrųjų taisyklių IX skyriuje pateiktomis nuostatomis. Atliekant vietos projekto naudos ir kokybės vertinimą, turi būti pildoma vietos projekto naudos ir kokybės vertinimo lentelė (Vietos projekto naudos ir kokybės vertinimo lentelės forma pateikiama Vidaus tvarkos aprašo 8 priede).

44. Vietos projektų naudos ir kokybės kriterijai ir jų didžiausi vertinimo balai yra šie:

1 lentelė

Eil. Nr.	Vietos projekto naudos ir kokybės vertinimo kriterijai	Maksimalus balų skaičius
1.	Vietos projekto rezultatų poreikis ir naudos pagrįstumas	40
1.1.	Vietos projekto rezultatai atitinka tikslinės grupės poreikius	8
1.2.	Vietos projektas teikia adekvačią naudą, palyginti su sąnaudomis, kurių reikia planuojamiems vietos projekto rezultatams pasiekti	6
1.3.	Pagrįstas vietos projekto rezultatų būtinumas	10
1.4.	Pareiškėjas prisideda prie vietos projekto nuosavomis lėšomis	4
1.5.	Pagrįstas vietos projekto rezultatų papildomas socialinis-ekonominis poveikis	6
1.6.	Pagrįstas vietos projekto poveikis regionų plėtros skirtumų mažinimui	6
2.	Gebėjimai įgyvendinti vietos projektą	40
2.1.	Vietos projekto veiklos sritys aiškiai apibrėžtos	6
2.2.	Vietos projekto veiklos sritys aiškiai pagrįstos	8
2.3.	Vietos projekto veiklos sritys racionaliai išdėstytos laike	6
2.4.	Aiškus atsakomybės už vietos projekto įgyvendinimą pasiskirstymas	10
2.5.	Pagrįsta, kad pareiškėjas turi gebėjimų įgyvendinti vietos projektą	10
3.	Vietos projekto atitiktis strategijai	20
3.1.	Vietos projekto vykdytojas ir partneris, jeigu toks būtinas, turi atitinkamą kvalifikaciją, gebėjimus ir patirtį įgyvendinti projekte numatytas veiklas	4
3.2.	Pagrįstas vietos projekto vykdytojo įgyvendinamo projekto poveikis moterų, jaunimo ir kitoms tikslinėms grupėms	6
3.3.	Vietos projekto sąmatoje numatytos išlaidos aiškios, pagrįstos ir realios	10
	IŠ VISO:	100

XI. VIETOS PROJEKTO PARAIŠKOS PILDYMAS, PRIDEDAMI DOKUMENTAI IR TEIKIMAS

45. Vietos projekto paraiškos formos pateikiamos šių Taisyklių 1 ir 2 prieduose.

46. Vietos projektų paraiškų formos skelbiamos Agentūros interneto tinklapyje www.nma.lt ir Strategijos vykdytojo interneto tinklapyje www.pakruojovvg.lt. Vietos projekto paraišką taip pat galima gauti adresu: Pergalės g. 1, 83159 Pakruojis.

47. Pildant vietos projektų paraiškas, turi būti laikomasi šių bendrųjų principų:

47.1. pareiškėjai teikia vietos projektų paraiškas Strategijos vykdytojui, atsižvelgdami į vietos projekto įgyvendinimo vietą ir Strategijos vykdytojo teritoriją;

47.2. vietos projekto paraiška turi būti užpildyta aiškiai, siekiant palengvinti jos vertinimą. Turi būti pateikiama išsami informacija, ypač apie tai, kaip vietos projektas prisidės prie strategijos įgyvendinimo, kokia bus jo nauda;

47.3. vietos projekto paraiška turi būti užpildyta lietuvių kalba. Kita kalba užpildytos paraiškos nepriimamos.

48. Prie užpildytos vietos projekto paraiškos pareiškėjai privalo pridėti šiuos dokumentus (turi būti pateikiamas originalas arba pareiškėjo ar partnerio vadovo ar jo įgalioto asmens parašu ir antspaudu (jei tokį privalo turėti) patvirtinta kopija, kai pareiškėjas ar partneris – juridinis asmuo):

48.1. pareiškėjo, kai pareiškėjas yra juridinis asmuo ir partnerio (-ių), kai vietos projekto paraiška teikiama kartu su partneriu (-iais), registravimo pažymėjimą (-us);

48.2. pareiškėjo ir partnerio (-ių), kai vietos projekto paraiška teikiama kartu su partneriu (-iais), steigimo dokumentus, t. y. Įstatus; jeigu pareiškėjas ar partneris neturi įstatų, turi būti pateikiamas steigimo sandoris arba bendrieji nuostatai, arba kiti dokumentai, kuriuos įstatams prilygina Lietuvos Respublikos civilinis kodeksas (Žin., 2000, Nr. 74–2262);

48.3. Valstybinės mokesčių inspekcijos prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos pažymą apie pareiškėjo ir partnerio (-ių), kai pareiškėjas vietos projekto paraišką teikia kartu su partneriu (-iais), atsiskaitymą su Lietuvos Respublikos valstybės biudžetu (netaikoma įstaigoms, kurių veikla finansuojama iš valstybės ar savivaldybių biudžeto, ir atskirais atvejais, jeigu Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka pareiškėjui yra atidėti mokesčių arba socialinio draudimo įmokų mokėjimo terminai). Pažyma turi būti išduota ne anksčiau kaip prieš 15 (penkiolika) darbo dienų iki vietos projekto paraiškos pateikimo Strategijos vykdytojui dienos;

48.4. Valstybinio socialinio draudimo fondo valdybos prie Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijos pažymą apie pareiškėjo ir partnerio, jei vietos projektas įgyvendinamas kartu su partneriu (-iais) (netaikoma įstaigoms, kurių veikla finansuojama iš valstybės ar savivaldybių biudžeto, ir atskirais atvejais, jeigu Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka pareiškėjui yra atidėti mokesčių arba socialinio draudimo įmokų mokėjimo terminai), atsiskaitymą su valstybės socialinio draudimo fondu. Pažyma turi būti išduota ne anksčiau kaip prieš 15 (penkiolika) darbo dienų iki vietos projekto paraiškos pateikimo Strategijos vykdytojui dienos;

48.5. pareiškėjo finansinės atskaitomybės dokumentus už praėjusius ir ataskaitinius finansinius metus (naujai įregistruoti juridiniai asmenys teikia ūkinės veiklos pradžios balansą). Šis reikalavimas netaikomas įstaigoms, kurių veikla finansuojama iš valstybės ar savivaldybių biudžeto, ir atskirais atvejais, jeigu Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka pareiškėjui yra atidėti mokesčių arba socialinio draudimo įmokų mokėjimo terminai ir Pelno nesiekiančių ribotos civilinės atsakomybės juridinių asmenų buhalterinės apskaitos ir finansinės atskaitomybės sudarymo ir pateikimo taisyklių, patvirtintų Lietuvos Respublikos finansų ministro 2004 m. lapkričio 22 d. įsakymu Nr. 1K-372 (Žin., 2004, Nr. 171-6342), 2 punkte numatytiems atvejams;

48.6. partnerio (-ių) finansinės atskaitomybės dokumentus už praėjusius ir ataskaitinius finansinius metus (naujai įregistruoto juridinio asmens ūkinės veiklos pradžios balansą), jei partneris (-iai) prie projekto įgyvendinimo prisideda piniginiu įnašu ir kai netaikoma išlyga, nustatyta šių Taisyklių 48.5 punkte;

48.7. prekių, darbų ar paslaugų teikėjų komercinius pasiūlymus arba kitus dokumentus, pagrindžiančius numatytą išlaidų vertę. Komercinis pasiūlymas parenkamas pareiškėjo nuožiūra, siekiant nustatyti galimų išlaidų vertę. Pareiškėjas Strategijos vykdytojui prie vietos projekto paraiškos turi pateikti vieną pasirinktą komercinį pasiūlymą. Pareiškėjas, pateikęs vietos projekto paraišką Strategijos vykdytojui ar pasirašęs vietos projekto vykdymo sutartį su Strategijos vykdytoju, prekių, darbų ar paslaugų pirkimus privalės organizuoti, vadovaudamasis Bendrųjų taisyklių XII skyriuje nustatyta tvarka;

48.8. dokumentus, įrodančius, kad įranga, į kurią planuojama investuoti įgyvendinant vietos projektą, priklauso pareiškėjui nuosavybės teise;

48.9. dokumentus, patvirtinančius pareiškėjo ir (arba) partnerio (-ių) galimybes apmokėti vietos projekto dalį (pavyzdžiui, banko sąskaitos išrašą, paskolos sutartį, garantinį banko raštą, savivaldybės raštą dėl vietos projekto finansavimo iš dalies, partnerio (-ių), kai vietos projekto paraiška teikiama kartu su partneriu (-iais), garantinį raštą, kuriame patvirtinama, kad partneris prisidės prie vietos projekto piniginėmis lėšomis kt.), (netaikoma, kai pareiškėjas ir (arba) partneris (-iai) prie vietos projekto įgyvendinimo planuoja prisidėti tik įnašu natūra – nemokamu savanorišku darbu, nepažeidžiant šių Taisyklių nuostatų;

48.10. bendradarbiavimo sutartį (-tis), kai vietos projekto paraiška teikiama kartu su partneriu (-iais);

48.11. savivaldybės administracijos raštą, kuriame nurodyta, kad savivaldybė, kurios teritorijoje numatoma įgyvendinti vietos projektą, nenumato atlikti vietos projekte numatytų investicijų iš kitų ES fondų ar Nacionalinio biudžeto lėšų į objektą, į kurį planuoja investuoti vietos projekto vykdytojas (taikoma viešojo pobūdžio (ne pelno) vietos projektams, kuriuose numatomos investicijos į nekilnojamąjį turtą ir kurie teikiami be partnerio savivaldybės);

49. Strategijos vykdytojas pareiškėjui gali leisti pateikti kitus papildomus dokumentus, kurie, pareiškėjo manymu, gali būti svarbūs vertinant vietos projektą.

50. Vietos projektų paraiškas kartu su reikalaujamais priedais iš pareiškėjų priima ir registruoja Strategijos vykdytojo paskirtas atsakingas asmuo kvietimo teikti vietos projektų paraiškas skelbime nurodytu adresu.

51. Vietos projektų paraiškos gali būti įteiktos pareiškėjo asmeniškai (jei pareiškėjas yra juridinis asmuo, vietos projekto paraišką gali įteikti juridinio asmens vadovas arba jo įgaliotas asmuo (tokiu atveju išduodamas įgaliojimas patvirtinamas juridinio asmens vadovo parašu ir antspaudu (jei toks yra). Kitais būdais (pvz., atsiųsta registruotu laišku faksu arba elektroniniu paštu arba įteiktos pašto kurjerio) arba kitais adresais pateiktos vietos projektų paraiškos turi būti nepriimamos.

52. Turi būti pateikiamas vienas vietos projekto paraiškos originalas, kurio pirmajame puslapyje nurodoma ORIGINALAS, vietos projekto paraiškos kopija, kurios pirmajame puslapyje nurodoma KOPIJA, ir vietos projekto paraiškos versija elektronine laikmena. Kiekvienas bylos puslapis turi būti sunumeruotas. Pateikiamos vietos projekto paraiškos ir jos priedų originalas ir kopija turi būti įsegta į atskirus segtuvus.

53. Kiekvienas vietos projekto paraiškos originalo lapas turi būti patvirtintas pareiškėjo šia tvarka:

53.1. kai vietos projekto paraišką teikia juridinis asmuo – kiekvienas vietos projekto paraiškos originalo lapas turi būti patvirtintas pareiškėjo antspaudu, o paskutinis lapas pasirašytas pareiškėjo vadovo ar jo įgalioto asmens parašu ir antspaudu, jei pareiškėjas tokį privalo turėti;

53.2. jei pareiškėjas – juridinis asmuo neprivalo turėti antspaudu, kiekvienas vietos projekto paraiškos originalo lapas turi būti patvirtintas pareiškėjo vadovo ar jo įgalioto asmens parašu.

54. Vietos projekto paraiškos originalo ir jos kopijos turinys privalo sutapti. Jeigu vietos projekto paraiškos originalo ir jos kopijos turinys, įskaitant visus priedus, nesutampa, Strategijos vykdytojas turi vadovautis vietos projekto paraiškos originalu.

55. Gautą vietos projekto paraišką Strategijos vykdytojas privalo užregistruoti gautą vietos projektų paraiškų registracijos žurnale, nurodydamas gavimo datą, pareiškėjo pavadinimą (jei pareiškėjas – juridinis asmuo), pareiškėjo adresą, vietos projekto paraiškos pateikimo būdą, vietos projekto paraišką užregistravusio Strategijos vykdytojo paskirto atsakingo asmens duomenis, ir suteikti vietos projekto paraiškai unikalų registracijos numerį. Užregistravus vietos projekto paraišką turi būti sudaroma atskira kiekvieno vietos projekto byla.

56. Pareiškėjas, esant svarbioms aplinkybėms, papildomą informaciją, susijusią su vietos projektu, savo iniciatyva gali teikti ir po vietos projekto paraiškos pateikimo Strategijos vykdytojui

dienos, tačiau tik iki tinkamumo skirti lėšas vietas projektui įgyvendinti vertinimo pradžios. Pateikiant papildomus dokumentus būtina raštu paaiškinti, dėl kokių priežasčių dokumentai nepateikti kartu su vietos projekto paraiška (pvz.: pateikiami finansiniai dokumentai kiti dokumentai, lemiantys tinkamumą paramai gauti ir pan.).

57. Visas vietos projektų paraiškas, gautas po kvietime teikti vietos projektų paraiškas nustatytos dienos ir valandos, Strategijos vykdytojas privalo atmesti, išskyrus nenugalimos jėgos (*force majeure*) atvejus.

XII. VIETOS PROJEKTŲ, KURIŲ PRAŠOMA SUMA NEVIRŠIJA 25 000 LT, ĮGYVENDINIMO NUOSTATOS

Paramos dydis ir galimi prisidėjimo būdai

58. Didžiausia paramos suma vienam projektui įgyvendinti – iki 25 000 Lt. Mažiausia tokio pobūdžio vietos projekto vertė negali būti mažesnė nei 5 000 Lt. Į šią sumą neįskaičiuojamas PVM, kuris finansuojamas pagal šių Taisyklių 27 punktą.

59. Didžiausia galima paramos lyginamoji dalis – iki 80 proc. visų tinkamų finansuoti išlaidų.

60. Tinkamų finansuoti vietos projekto išlaidų, kurių nepadengia lėšos vietas projektui įgyvendinti, dalį vietos projekto vykdytojas privalo finansuoti piniginiu įnašu ir (arba) įnašu natūra (nemokamu savanorišku darbu). Įnašo natūra – nemokamo savanoriško darbo, pripažinimo tinkamu pareiškėjo įnašu reikalavimai nustatyti šių Taisyklių 36.1 ir 37–41 punktuose.

Galimi pareiškėjai ir tinkamumo reikalavimai paramai gauti

61. Vietos projektų paraiškas paramai gauti iki 25 000 Lt gali teikti nevyriausybinės organizacijos. Nevyriausybinės organizacijos vietos projektų paraiškas iki 25 000 Lt turi teikti savarankiškai (be partnerių). Šio pobūdžio vietos projekto paraiškos forma pateikiama Taisyklių 2 priede.

62. Tinkamumo reikalavimai pareiškėjui nustatyti šių Taisyklių 13 punkte.

63. Tinkamumo reikalavimai vietas projektui:

63.1. vietas projektas turi būti viešojo pobūdžio (ne pelno);

63.2. įgyvendinat vietas projektą nesukuriamas ir (arba) neįgyjamas ilgalaikis turtas, o numatytos investicijos nesusijusios su nekilnojamojo turto rekonstravimu, remontu, tvarkyba;

63.3. pagrįsta, kad įgyvendinus vietos projektą, galutiniai naudos gavėjai bus kaimo gyventojai;

63.4. vietos projektas turi atitikti šių Taisyklių 17.1 – 17.2, 17.4, 17.6, 17.8 ir 19 punktuose nustatytus reikalavimus;

63.5. vietos projekto įgyvendinimo terminas negali būti ilgesnis kaip 18 mėn. nuo vietos projekto įgyvendinimo sutarties pasirašymo dienos.

Galimos veiklos ir tinkamos finansuoti išlaidos

64. Įgyvendinant vietos projektą iki 25 000 Lt (neįskaitant PVM) pagal II prioriteto 2.3. priemonės „Krašto savitumo puoselėjimas ir patrauklaus įvaizdžio formavimas“ galimos šios veiklos:

64.1. pagal veiklos sritį „Projektai, atskleidžiantys ir puoselėjantys krašto savitumą“;

64.1.1. projektai, kuriais puoselėjamos krašto tradicijos;

64.1.2. senųjų profesinių įgūdžių išsaugojimo projektai;

64.1.3. kitos įvairios veiklos.

64.2. pagal veiklos sritį „Patrauklų krašto įvaizdį formuojantys projektai“;

64.2.1. projektai, kuriais reprezentuojamas kraštas (pvz., projekte numatoma specifinių vietos suvenyrų gamyba);

64.2.2. plenerų, gerinančių krašto įvaizdį, organizavimas;

64.2.3. kaimo vietovių patrauklumą didinantys projektai;

64.2.4. projektai, kuriuose numatoma kelių sankryžų informacinių ir istorinių miestelių herbų gamyba, taip pat informacinių stendų apie vietovės įžymybes, gamtos ir kultūros paminklus bei kitus turistams patrauklius objektus pastatymas;

64.2.5. kitos įvairios veiklos.

65. Tinkamos finansuoti išlaidos turi atitikti šių Taisyklių 21 ir 22 punktų nuostatas.

66. Tinkamomis finansuoti pripažįstamos šios išlaidų kategorijos:

66.1. įrangos, įrenginių, technikos, mechanizmų nuomos;

66.2. paslaugų, tiesiogiai susijusių su vietos projekte numatyta vykdyti veikla;

66.3. prekių, tiesiogiai susijusių su vietos projekto įgyvendinimo veikla, išskyrus ilgalaikį turą;

66.4. informavimo ir viešinimo priemonių, susijusių su įgyvendinamu vietos projektu, pirkimo;

66.5. bendrosios išlaidos – atlyginimas konsultantams ir ekspertams, konsultuojantiems organizaciniais projekto rengimo ir įgyvendinimo klausimais, kai tokios paslaugos nėra tęstinė ar

periodinė veikla, susijusi su pareiškėjo įprastine veikla ir išlaidomis, intelektinė veikla. Finansuojama bendrųjų išlaidų dalis gali sudaryti ne daugiau kaip 15 proc. tinkamų finansuoti vietos projekto išlaidų.

67. Išlaidos, susijusios su vietos projekto įgyvendinimu, gali būti patirtos nuo vietos projekto paraiškos pateikimo dienos, išskyrus bendrąsias išlaidas ir atvejį, nustatyta šių Taisyklių 33 punkte, bet ne vėliau kaip iki 2015 m. rugpjūčio 31 d.

XIII. INFORMACIJOS TEIKIMAS PAREIŠKĖJAMS

68. Pareiškėjai gali raštu ir žodžiu pateikti Strategijos vykdytojui klausimus dėl dalyvavimo įgyvendinant strategiją tvarkos ir sąlygų; dėl lėšų strategiją atitinkantiems vietos projektams įgyvendinti skyrimo sąlygų; dėl vietos projekto paraiškos, mokėjimo prašymo pildymo; ir pan. Strategijos vykdytojas turi konsultuoti pareiškėjus šiais klausimais žodžiu telefonu, raštu ir el. paštu nuo kvietimo teikti vietos projektų paraiškas paskelbimo dienos iki paskutinės vietos projektų paraiškų pagal kiekvieną kvietimą teikti vietos projektų paraiškas pateikimo dienos. Strategijos vykdytojas turi konsultuoti vietos projektų vykdytojus vietos projektų įgyvendinimo klausimais visą vietos projektų įgyvendinimo laikotarpį.

76. Pareiškėjai gali teirautis informacijos ir paaiškinimų šių Strategijos vykdytojo paskirtų konsultuojančių asmenų: direktorė Marytė Žiubrienė, administratorė Vaida Šeižė, specialistė-buhalterė Danutė Dominauskienė:

76.1. telefonais: (8 421) 52 296, 8 614 73 949, 8 698 56 318, 8 698 56 327, 8 698 56 324;

76.2. elektroniniais paštais: pakruojovvg@pakruojis.lt, maryte@pakruojis.lt, janvaida@gmail.com, danutedomi@gmail.com;

76.3. žodžiu adresu: Pergalės g. 1, 83159 Pakruojis.
